

TUB: Gelesen 25/11/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

TER INFORMATIE

Aan

de minister

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording feitelijke Kamervragen inzake de stand van zaken van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement

Datum
24 januari 2025

Notanummer
2025-0000023762

Bijlagen
1. Antwoorden
2. Kamerbrief
3. Rapport Blauw
4. Advies LA
5. Factsheet

Aanleiding

Naar aanleiding van de brief van 13 december 2024 inzake de stand van zaken van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 heeft de vaste commissie voor Financiën van de Tweede kamer op 16 januari feitelijke vragen gesteld. Voor u (minister) is deze nota ter informatie gelet op de vragen die gericht zijn op budgettaire effecten.

Beslisapunten

- Bent u akkoord met de antwoorden op de feitelijke Kamervragen van de leden van de vaste commissie voor Financiën? Zo ja, wilt u de aanbiedingsbrief voor de Tweede Kamer (bijlage 2) ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Akkoord
Akkoord

Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op het rechtsherstel (verleden), het huidige stelsel (heden) en het toekomstige stelsel (toekomst) van box 3. Tevens worden vragen gesteld over de dekking en derving van box 3 als gevolg van de arresten van de Hoge Raad en als gevolg van het jaar uitstel van het toekomstig stelsel naar 2028. Tot slot worden er vragen gesteld over overige onderwerpen, zoals internationale vermogensbelastingen en de vermogensbelasting die we hadden vóór 2001.
- Gevraagd wordt om diverse stukken openbaar te maken. De meeste stukken zijn al in het verleden verstrekt aan de Kamer, behalve een rapport naar aanleiding van een burgeronderzoek over het belasten van onroerend goed en een advies van de landsadvocaat over de netto-vastgoedbijtelling. Beide stukken worden als bijlage meegestuurd.
- In de antwoorden wordt vermeld dat het streven is om in het eerste kwartaal 2025 het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 in te dienen bij de Tweede Kamer. Deze planning is nieuwe informatie.
- In de toelichting treft u een overzicht aan van de vragen per categorie.

Toelichting

Per thema zijn vragen gesteld over de volgende onderwerpen:

Rechtsherstel (verleden)

- Een toelichting voor de totstandkoming van het benodigde aantal fte's voor de uitvoering van het rechtsherstel. De afname van het aantal fte's na 2026 en de mogelijke kosten. De verhouding tussen de werving van nieuwe fte's en de uitstroom van pensioengerechtigde werknemers.
- Verdere vragen over het aantal fte's. Zoals de verhouding tot het totale aantal fte's van de Belastingdienst en of het benodigde aantal fte's gelden voor alle behandeljaren of voor de uitvoering van het rechtsherstel.
- De hoeveelheid aanvragen voor rechtsherstel en hoeveel opgaveformulieren er naar schatting worden ingestuurd.
- De mogelijke automatisering van het rechtsherstel en de tegenbewijsregeling.
- De mogelijk hogere administratieve lasten voor de Belastingdienst door de voorgestelde stijging van het forfait.
- De gevolgen voor de budgettaire opbrengst van box 3 door de tegenbewijsregeling, het voorgestelde dekkingpakket en bezwaarmakers.
- De ondersteuning van belastingplichtigen van het bepalen van de economische huurwaarde en de risico's- en oplossingen voor deze risico's, bij de tegenbewijsregeling.
- De toegevoegde complexiteit als kostenaf trek en verliesverrekening mogelijk is bij de tegenbewijsregeling. De benodigdheden om dit in te bouwen en het jaar van eventuele realisatie.
- De hoeveelheid geschatte extra gebruikers van de tegenbewijsregeling door de voorgestelde verhoging van het forfait en als het heffingvrij vermogen wordt verlaagd.
- De analyse van ABN Amro MeesPierson dat veel mensen geen recht hebben op teruggave van belastingen omdat de rendementen te hoog zijn.
- Een nadere onderbouwing van de stelling juridisch houdbaar na codificatie van de tegenbewijsregeling in box 3.

Huidig stelsel (heden)

- De juridische risico's van het blijven hanteren van forfaitaire rendement op korte en lange termijn.
- Een reactie op het artikel uit het Financieel Dagblad d.d. 15 januari 2025; *Waarschuwing experts: reken je niet rijk met teruggave box 3*.
- Een uitgebreide onderbouwing van de vaststelling van de belastingderving.
- De gevolgen van de aanpassing van de berekenwijze van het forfaitaire rendement voor overige bezittingen door het meenemen van voordelen van eigen gebruik.
- De verhouding van het doenvermogen van niet vooringevulde box 3 aangiftes, het maken van bezwaar en het gebruik maken van de tegenbewijsregeling.
- De juridische houdbaarheid van het verhogen van het forfaitaire rendement op overige bezittingen en de gevolgen voor het gebruik van de tegenbewijsregeling, en de gevolgen voor de uitvoeringscapaciteit in fte's.

Toekomstig stelsel

- De juridische mogelijkheden voor een vermogensbelasting inclusief de mogelijkheid voor herinvoering van de vermogensbelasting die voor 2001 bestond.

- Het invoeren van een vermogensbelasting inclusief tegenbewijs waarbij de heffing nooit uitkomt boven het genoten inkomen uit vermogen.
- Het meenemen van de eigen woning in de voorgestelde vermogenswinstbelasting en de uitvoerbaarheid hiervan.
- De aanpak van de uitvoerings- en juridische problemen die voortvloeien uit het advies van de Raad van State. Welke aanpassingen aan het wetsvoorstel worden overwogen en of nagedacht is over alternatieven.
- De stappen ondernomen ter voorkoming van verdere vertraging van het nieuwe box 3-stelsel en eventuele garanties. De vraag om een tijdpad met de Kamer te delen voor invoering van de WWR per 15 maart 2025. De verwachte datum dat het wetsvoorstel WWR naar de Kamer gaat.
- De kosten en baten van het invoeren van nieuwe box 3 wetgeving.
- De berekening van het werkelijke rendement in het toekomstige stelsel inclusief voorbeelden.
- Het tekort aan fte's bij de Belastingdienst voor invoering van het van de WWR per 1 januari 2027 in de huidige vorm.
- De begrijpbaarheid van onderdelen van de WWR voor belastingplichtigen en Belastingdienst.
- Eventuele extra alternatieven voor box 3 belasting los van degene besproken in de Brief van 13 december. Inclusief de mogelijkheid tot een volledige vermogenswinstbelasting.
- De mogelijkheid om een volledige vermogenswinstbelasting in te voeren als het kabinet de voorwaarde van de voor ingevulde aangifte loslaat en de kosten van het invoeren van vermogenswinstbelasting.
- De stand van zaken van de juridische basis van het voorinvullen van het werkelijk rendement door Nederlandse financiële instellingen.
- De haalbaarheid van het alleen invoeren van een vermogensaanwasbelasting.
- De invoeringsaspecten van een vermogensbelasting per 2027 en het uitstellen van heffing op werkelijk rendement naar 2030. Inclusief de budgettaire aspecten van dit voorstel.

Dekking en derving

- Een overzicht van alle mogelijke tegenvallers en de dekking hiervan.
- De reden voor het zoeken van de dekking binnen het box 3 domein door verhoging van de forfaitaire percentrages en de risico's hiervan.
- De totale budgettaire derving in box 3 inclusief dekking en welk deel van de dekking het verlagen van het heffingsvrijvermogen betreft en welke deel het verhogen van het forfaitaire rendement.
- Welke aannames gebruikt zijn voor de huidige raming van de budgettaire derving. En hoe deze raming tot stand is gekomen.
- De toerekening van box 3 aan 2025 in de najaarsnota.
- Het moment wanneer de ramingen voor de budgettaire derving herzien worden.
- De budgettaire derving bij forfaitair voor vastgoed kostenaf trek mogelijk is van het rendement van overige bezittingen in de tegenbewijsregeling.
- De effecten van de box 3 derving op de vermogensongelijkheid.
- De redenen voor de verschillen tussen de geschatte derving door het ministerie van Financiën en deskundigen uit de praktijk.
- Welke vermogensgroepen het meest profiteren van de huidige derving in box 3 en van de tegenbewijsregeling.
- De overdekking als het aanvangspunt toptarief verlaagd wordt.

- De opbrengsten van de dekkingsoptie versoering excessief lenen.
- De onderbouwing van het uitgangspunt van een dekking die zo veel gevonden moet worden bij de belastingplichtigen die tevens profiteren van het uitstel van de WWR.
- De budgettaire consequenties van de Wet tegenbewijsregeling box 3, per jaar.
- De mogelijke derving als gekozen wordt voor een vermogensaanwasbelasting in twee stappen invoeren. En specifieke vragen rondom de uitwerking van deze variant.
- De gevonden dekking voor de 14 miljard derving door de arresten van de Hoge Raad.

Overige onderwerpen

- De hoeveelheid miljonairs en miljardairs in Nederland, de ondergrens van het vermogen van de rijkste één procent en het minimale vermogen van de rijkste één procent.
- Een overzicht van de ontwikkeling van de vermogensongelijkheid in Nederland de afgelopen decennia. En welke ontwikkelingen zijn zichtbaar.
- De effecten van de box 3 derving op de vermogensongelijkheid.
- De overwogen alternatieven voor een vermogensbelasting ten tijde van het invoeren van het huidige boxen stelsel.
- Hoe verschilt de voorgestelde vermogensbelasting van de vermogensbelasting van voor 2001. De technische uitvoerbaarheid van de toenmalige vermogensbelasting en of de gegevens toentertijd beschikbaar waren.
- De rechtszaken die gevoerd werden tegen de vermogensbelasting vóór 2001.
- Voorbeelden van vermogensbelastingen in andere landen.
- Welke EU-landen geen vermogenswinstbelasting hebben.
- Een overzicht van de lopende procedures, de gedane uitspraken en de mogelijke consequenties hiervan.
- Het met de Kamer delen van het advies van de landsadvocaat over de juridische houdbaarheid van een nettovastgoedbijtelling. Het delen van de resultaten van een onderzoek naar hoe burgers kijken naar de vastgoedbijtelling.
- Het delen van de staatssteun analyse over de verschillende behandeling van onroerend goed en aandelen in start-ups.
- De gevolgen voor de vastgoedmarkt na verhoging van het box 3 tarief.
- De ontwikkeling de laatste 10 jaar van het aantal sociale huurwoningen, de vrije sector huurwoningen en middenhuurwoningen qua prijs en hoeveelheid.
- De gevolgen van het niet langer vrijstellen van groene beleggingen.
- Een nadere onderbouwing van dat het verhogen van het forfait weinig invloed heeft in het realiseren van nieuwbouw.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

De vaste commissie verzoekt om de vragen tijdig voorafgaand aan het commissiedebat van 30 januari 2025 te beantwoorden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.